

שבהיותה מעוברת היתה מציאותה כזו, שדרוש גם תרנגול לכפרותה⁴¹.

ועפ"ז מובן, שזה שאין לוקחים אשה מעוברת להיות שושבינה או קוואטערין, אינו מפני שהעובר (כשלעצמו) הוא (שושבין או קוואטער) שלישי, אלא מפני שהאשה המעוברת עצמה נחשבת ליותר מאשה אחת, וכנ"ל.

(לקוטי שיחות חכ"ב ע' 56 - בתרגום חופשי וואידיש)

❖

קיב

אם למנוע המנהג שמאחרין המילה עד אחרי המנחה כדי שיהיה ברוב עם

.. ובמה דשאלנא קדמיכון אם למנוע המנהג שמאחרין המילה עד אחרי המנחה כדי שיהי ברוב עם.

הנה זריזין מקדימין למצות דוחה לענין דברוב עם הדרת מלך כדמוכח בר"ה^א, אבל לכאורה מילה שאני, דטוב שתהי בשמחה כמו שקיבלוה עליהם^ב,

42. ולהעיר מהשקלא וטריא בגדר עובר ירך אמו (בהנסמן בכיאר הגר"א שם. שרי חמד כללים מערכת ע' כלל סב. צפנת פענח לסנהדרין פ, ב. בתוס' ד"ה עובר. דעת תורה שם). ואכ"מ.

א. ראה בקובץ אור ישראל גליון מח ע' קסג ואילך (נפק"מ למעשה מכל הג"ל), ומשייכ ע"ז שם בגליון נ ע' רלח.

א. לב, ב (דאהא דתנן "העובר לפני התיבה ביו"ט של ר"ה השני מתקיע (המתפלל תפלת מוספין מתקיע. רש"י) ובשעת ההלל הראשון מקריא את ההלל", מקשיין בגמ' "מאי שנא שני מתקיע משום דברוב עם הדרת מלך, אי הכי הלל נמי נימא בשני משום דברוב עם הדרת מלך, אלא מאי שנא הלל דבראשון משום דזריזין מקדימין למצות, תקיעה נמי נעביד בראשון משום דזריזין מקדימין למצות. אמר רבי יוחנן בשעת גזרת המלכות שנוי". משמע דבלאו גזירת המלכות היו תוקעין בשחרית משום דזריזין מקדימין, אע"פ שהדרת מלך הוא יותר במוסף, שאז יש יותר רוב עם).

ב. שבת קל, א (ייתניא רשב"ג אומר כל מצוה שקיבלו עליהם בשמחה כגון מילה דכתיב שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב עדיין עושין אותה בשמחה").

ועיין ג"כ (מגילה). כתובותי. וכיחוד) נדה: כולם שמחים כו'. וזה דוחה לזריזים מקדימין למצוותה, שלכן בתשעה באב נדחה, מאחרים המילה לאחר המנחה (שו"ע או"ח סו"ס תקנט, ומה שאם חל בתשעה באב עצמו אין הדין כן, הוא משום דאין החילוק בשמחה גדול כל כך, מה שאין כן בנדחה, שמפסיק תעניתו).

והנה בשד"ח (כללים מע' זיין כלל ג) הביא מברכי יוסף (או"ח ס"א) חיי אדם (כלל סח) ראה חיים (פ' לך לך) ולב חיים (ח"ב סי' קכז) - שאין לאחר פדיון הבן בשביל זה, וכותב בפשיטות שגם במילה הדין כן הוא. ולפענ"ד, חלוקים הם, כנ"ל.

- (ואין לומר דאדרבה במילה צריכה להיות הקדמה ביותר וכיחוד, דהא בכל רגע של איחור הרי הוא ערל, ומאוסה הערלה כו' (ובמילא יקשה גם כן על האיחור בתשעה באב הנ"ל) - דשאני הכא דהתורה אמרה בפירוש "ביום השמיני" ולא הציבה גבולים ביום זה גופא. אלא דלפי זה, במילה שלא בזמנה צריכה להיות הקדמה נוסף על מה שבשאר מצות זריזין מקדימין

1. לא, ב ("ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים").

2. טו, ב ("ישון זו מילה וכן הוא אומר שש אנכי על אמרתך").
 ד. ח. א ו"רב חביבא איקלע לבי מהולא בריך שהשמחה במעונו (ולית הלכתא כוותיה משום דטרידי דאית ליה צערא לינוקא)").

ה. "וע"ד שיש להמתין לעשות המצוה באופן יותר משובח דאין בזה משום אין מעבירין - משא"כ במצות שונות - שו"ת חכ"צ סי' קו בסופו. וראה לשון אדה"ז שו"ע סי' צד ס"ה "ואין בזה משום אין מחמיצין את המצות וזריזים מקדימין למצוה כיון שמתכוין כדי לקיים מצוה מן המובחר", והיינו שההמתנה גופא היא חלק מההכשרה וחביבות המצוה (משא"כ בשו"ע סי' כה ס"ד, שמצוה מן המובחר שם היא לא במצוה זו עצמה, אלא להקדים מצוה תדירה. ולכן בזה אמרין "אין משהין את המצוה" דתפלין) - (לקוטי שיחות חיי"ט ע"י 76 הערה 73).

ו. בלקו"ש חיי"ט ע"י 74 הערה 60: "בשד"ח מכריע דזריזין מקדימין כו' דוחה הא דברוב עם כו' מש"ס דרי"ה (לב, ב) - אבל ראה מ"ש מע"י פ"י שם, דהיינו משום דברב עם כו' אינו הידור בגוף המצוה... (וה"ל שתלוי באיזו מצוה מדובר, ובכמה מצות י"ל (עד"מ במילה) דהוי הידור בגוף המצוה".

ז. משנה נדרים ספ"ג.
 ח. תוריע יב, ג.
 ט. בגמ' יומא כח, ב: תניא וביום השמיני ימול בשר ערלתו, מלמד שכל היום כשר למילה. וכ"ה ברמב"ם ה"ל מילה פ"א ח"ח. טוש"ע יו"ד ד"ס רסב.

(ועיין שד"ח שם), ואם כן דין מילה בתשעה באב הנ"ל, יהי רק במילה בזמנה, ול"מ כן, וי"ל ואכמ"ל).

ובמוחש רואין שהשמחה תלוי ברוב המתועדים, ולפעמים יש גם עצב בהמנע אחדים לבוא.

ובנדו"ד הרי עוד ענין תלוי בזה התועדות אנ"ש, שבטח מדברים אז בעניני תומ"צ ודא"ח, וסו"ס הרי ציונו ה"א לעשות את כל החוקים כדי ליראה גו'.

ועכ"פ מספיקים טעמים אלו, לדעתי, שלא למנוע ביד הנוהגים כנ"ל.

(אגרות קודש ח"ד ע' קנד)

קיג

מילה שלא בזמנה

.. במענה על שאלותיו:

א) כמו שכותב גם הוא במכתבו, הוראה ששמע מפי כ"ק מו"ח אדמו"ר בשעתו, הנה הברית מילה צריך לעשות כשיהי' מצב בריאות בניו שיחיו בשלימות, ואם יש איזה ספק או ספק ספיקא, הרי אפשר לעשות למחר או למחרתיים. וידוע לשון הרמב"ם ספ"ג דמילה דמפרשו בצפנת פענח דסבירא לי' דמילה לאחר זמן מתקנת למפרע.

י. ואתחנן ו, כד.

א. באג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ט ע' צ: במענה על כתבו, בטח זוכר הוא את אשר ספרתי לו מהוראת הוד כ"ק אאזמו"ר הצמח צדק וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר גם בספק ספיקא שהנולד עוד לא התחזק כראוי, הנה עפ"י התורה צריכים לדחות את הברית עד אשר יתחזק, ואין להקל בזה. והשי"ת יצליחם בגשמיות וברוחניות.

ב. מהיכל מנחם ח"א ע' מז מובא שא' שאל את רבינו בנוגע לתיוק שמשקלו קטן ויפחות משש פונטין, ושיש מוהל ורבנים שמוכנים למול גם באופן כזה, וע"ז ה"י המענה: "יספר כל זה להרב שיחיו, ובטח יורה שבכו"ב ספיקו לחומרא, ובלשון הידוע (רמב"ם ה"י מילה ספ"ג) "אפשר למול יצא הברית ח"ד ע' קלט.